

Četrtek, 7. maja 2009

Vključevanje načela enakosti med spoloma v zunanje odnose EU

P6_TA(2009)0372

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 o vključevanju načela enakosti med spoloma v zunanje odnose EU ter v vzpostavljanje miru in oblikovanje državnih struktur (2008/2198(INI))

(2010/C 212 E/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju načel, opredeljenih v členih 2, 3(2), 13, 137(1)(i) in 141 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je bila razglašena dne 7. decembra 2000,
- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, podpisane dne 13. decembra 2007 v Lizboni,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov z dne 18. decembra 1979 o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju četrte svetovne konference o ženskah septembra 1995 v Pekingu, deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov s posebnih zasedanj Združenih narodov Peking +5 in Peking +10 o nadaljnjih ukrepih in pobudah za izvajanje Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, ki so bili sprejeti dne 9. junija 2000 oziroma 11. marca 2005,
- ob upoštevanju programa ukrepanj EU glede razvojnih ciljev tisočletja, ki ga je Svet sprejel dne 18. junija 2008,
- ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 (2000) z dne 31. oktobra 2000 in št. 1820 (2008) z dne 19. junija 2008 o ženskah, miru in varnosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 23. in 24. maja 2005 o evropski varnosti,
- ob upoštevanju dokumenta Sveta z dne 8. decembra 2008 z naslovom „Izvajanje resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 in št. 1820 v okviru evropske varnostne in obrambne politike“,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve z dne 13. novembra 2006 o spodbujanju enakosti spolov in integraciji načela enakosti spolov pri kriznem upravljanju,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve z dne 8. decembra 2008 o preprečevanju nasilja nad ženskami, zlasti v okviru evropske varnostne in obrambne politike, in vseh oblik njihove diskriminacije,
- ob upoštevanju „celovitega pristopa k izvajanju resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 in št. 1820 o ženskah, miru in varnosti“, ki ga je odobril Svet za splošne zadeve 8. decembra 2008,
- ob upoštevanju dela pri oblikovanju delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom „Akcijski program EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjepolitičnem delovanju EU“,

Četrtek, 7. maja 2009

- ob upoštevanju razvoja evropske sosedске politike po letu 2004, zlasti poročil Komisije o napredku pri njenem izvajanju, in akcijskih načrtov, ki so bili sprejeti skupaj z Armenijo, Azerbajdžanom, Egiptom, Gruzijo, Izraelom, Jordanijo, Libanonom, Moldavijo, Marokom, Palestinsko oblastjo, Tunizijo in Ukrajino,
 - ob upoštevanju procesa širitve in poročil Komisije o napredku,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o krepitevi vloge žensk v mednarodni in razvojni politiki ter njihovi vlogi pri vprašanih miru in varnosti, zlasti resolucij z dne 1. junija 2006 ⁽¹⁾, z dne 16. novembra 2006 ⁽²⁾ in z dne 13. marca 2008 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o evropski sosedski politiki, o strategiji širitve EU in o sosednjih državah in regijah EU,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o instrumentih zunanje pomoči,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2008 o razvojnih možnostih za vzpostavitev miru in izgradnjo države v pokonfliktnih razmerah ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A6-0225/2009),
- A. ker uveljavljanje človekovih pravic žensk ter krepitev vloge žensk in njihovega zastopstva ni pomembno le za odpravljanje neenakosti med spoloma in izvajanje resnične politike za enakost med spoloma v zunanjih odnosih EU, temveč je tudi bistveno za uspešno izvajanje zunanjih politik EU, med drugim na področju pomoči, razvoja, širitve, sosedске politike, reševanja sporov, varnosti in gradnje miru ter mednarodne trgovine,
- B. ker so, čeprav so države članice pogodbenice vseh pomembnejših mednarodnih sporazumov o enakosti med spoloma in pravicah žensk in čeprav obstajajo na ravni EU številni usmeritveni dokumenti, dejanska prizadevanja za večjo integracijo načela enakosti med spoloma in krepitev vloge žensk v zunanjih politikah EU skromna, izvajanje obstoječih usmeritvenih dokumentov je nezadostno, proračunska sredstva, namenjena posebej za vprašanje enakosti med spoloma, pa niso dovolj,
- C. ker glavne institucije EU – torej Parlament, Svet in Komisija –, kljub precejšnjemu napredku pri spodbujanju enakosti med spoloma v zadnjih letih, nimajo zadostnega števila strokovnega osebja, ki bi bilo zaposleno posebej za doseganje ciljev, povezanih z enakostjo med spoloma na področjih zunanje politike in širitve, večina zaposlenih, ki so sedaj pristojni za omenjena vprašanja, pa mora te dejavnosti usklajevati vsaj še z enim ali včasih dvema nizoma drugih nalog,
- D. ker EU potrebuje celosten in skladen pristop pri integraciji načela enakosti med spoloma,

Splošne opombe

1. priznava, da institucije EU pripisujejo vedno večji pomen integraciji načela enakosti med spoloma in krepitevi vloge žensk, vendar poudarja, da je treba še veliko storiti, da bi se politične zaveze udeležile, in izpostavlja pomen ustreznega financiranja in ustreznega osebja, odgovornega za izvajanje ciljev v zvezi z enakostjo med spoloma;
2. opozarja, da so za vključevanje načela enakosti med spoloma poleg političnih izjav na visoki ravni potrebni tudi politična volja vodstva EU in držav članic, določitev prednostnih ciljev in spremljanje doseženega napredka;

⁽¹⁾ UL C 298 E, 8.12.2006, str. 287.

⁽²⁾ UL C 314 E, 21.12.2006, str. 347.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0103.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0639.

Četrtek, 7. maja 2009

3. pozdravlja sprejetje zgoraj navedenega celovitega pristopa k izvajanju resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 (2000) in št. 1820 (2008) o ženskah, miru in varnosti na ravni EU ter smernic za boj proti nasilju nad ženskami in dekleti ter proti vsem oblikam njihove diskriminacije, ki jih je sprejel Svet za splošne zadeve z dne 8. decembra 2008; poziva tiste države članice, ki še niso sprejele nacionalnih akcijskih načrtov v zvezi z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325, naj nemudoma ugodijo prošnji varnostnega sveta in to storijo; poziva Komisijo, naj zagotovi tehnično podporo in pomoč tretjim državam, ki želijo oblikovati nacionalne strategije za izvajanje omenjenih resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov;
4. je zadovoljen, da se revidirano besedilo evropske varnostne strategije sklicuje na omenjeni resoluciji Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 (2000) in št. 1820 (2008) ter na Resolucijo št. 1612(2005);
5. poziva Komisijo, naj pospeši svoje delo in do julija 2009 v tesnem sodelovanju z državami članicami in sekretariatom Sveta predlaga akcijski program za enakost med spoloma in krepitev vloge žensk v zunanjepolitičnem delovanju EU, ki se bo uporabljal v 27 državah članicah in pri pogajanjih s tretjimi državami, skupaj z nizom učinkovitih instrumentov za spremljanje;
6. poziva Svet in Komisijo, naj vprašanje enakosti med spoloma in krepitev vloge žensk sistematično vključujeta v politični dialog in razprave o politikah EU s partnerskimi državami;
7. poziva delegacije Parlamenta, naj v odnosih s parlamenti tretjih držav obravnavajo vprašanja, povezana z enakostjo med spoloma in krepitev vloge žensk; poudarja, da je treba nacionalnim parlamentom tretjih držav zagotavljati podporo in pomoč, da bi ti okrepili svoje zmogljivosti pri vključevanju vidika enakosti med spoloma v zakonodajno delo;
8. poudarja pomen, ki ga pri krepitev vloge žensk igrajo organizacije civilne družbe; poziva Komisijo, naj jim nameni ustrezno finančno podporo in naj spodbuja sodelovanje ženskih nevladnih organizacij v političnem sodelovanju s partnerskimi državami ter v mirovnih pogajanjih po svetu;
9. poziva Komisijo in države članice, naj v svojih političnih pristopih spodbujajo doslednost glede vključevanja načela enakosti med spoloma in krepitev vloge žensk; nadalje poziva, da se iz obstoječih različnih političnih okvirov oblikuje „soglasje EU o vprašanju spolov“, ki bo zajemalo notranjo in zunanjo politiko;
10. spodbuja redno organiziranje konferenc za razpravo o vprašanjih v zvezi z enakimi možnostmi za ženske in moške, pri katerih sodelujejo delegacije na ravni nacionalnih parlamentov, sestavljene iz ženskih in moških, pa tudi vzpostavitev skupnih strategij za izvajanje projektov, povezanih s temi vprašanji;
11. poziva Komisijo, naj pri načrtovanju in izvajanju instrumentov zunanje pomoči, še zlasti pri zagotavljanju pomoči za reformo varnostnega sektorja, bolj skladno in sistematično obravnava neenakosti med spoloma in jim daje prednost; vztraja, da morajo biti cilji, dejavnosti in sredstva, ki so posebej namenjeni enakosti med spoloma, vključeni v strateške dokumente držav in da je treba izboljšati vključevanje načela enakosti med spoloma prek teh dokumentov; poudarja, da je treba zagotoviti celosten pristop pri uporabi instrumentov zunanje pomoči, med drugimi instrumenta za predpristopno pomoč, instrumenta evropske sosedске politike, Evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, instrumenta za stabilnost in tematskih programov, kot je program „Vlaganje v ljudi“, da bi najbolj optimalno uresničili cilja enakosti med spoloma in krepitev vloge žensk;

Četrtek, 7. maja 2009

12. meni, da sredstva, namenjena za zdravstveni sektor in posledično za zdravje deklet in žensk, niso zadostna glede na obveznosti razvojne politike EU; poudarja, da je treba prek instrumentov zunanje pomoči nameniti dodatna finančna sredstva za programe za zdravje žensk; opozarja, da se po posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča o razvojni pomoči ES za zdravstvene storitve v podsaharski Afriki (januar 2009) sredstva, namenjena zdravstvenemu sektorju v tej regiji – kot delež celotne razvojne pomoči ES za zdravstvo – niso povečala že od leta 2000, čeprav poročilo o napredku razvojnih ciljev tisočletja za leto 2007 ugotavlja, da je na tem območju zelo visoka stopnja umrljivosti mater;
13. poudarja, da je za učinkovito integracijo vprašanja enakosti med spoloma potrebno povečano usklajevanje med donatorji in udeleženci ter mehanizmi odgovornosti in povečana odgovornost nacionalnih vlad do razvojnega procesa; v zvezi s tem poudarja dodano vrednost partnerstva med Evropsko skupnostjo in Združenimi narodi glede enakosti spolov za razvoj in mir ter proračunskih pobud, ki upoštevajo vprašanje razlik med spoloma; pozdravlja vzpostavitev delovne skupine o ženskah, miru in varnosti, ki je predvidena v celostnem pristopu, s katerim EU izvršuje resoluciji Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 (2000) in 1820 (2008);
14. poudarja, da se je poleg žensk treba osredotočiti tudi na odnose med spoloma, ki povzročajo in ohranjajo neenakosti med njima; meni, da bi morali zato projekti upoštevati tako ženske kot moške;
15. poudarja, da bi morala Evropska unija posebno pozornost nameniti potrebam najbolj ranljivih žensk in tistih, ki so najbolj izključene iz družbe, še posebej invalidk, begunk in žensk, ki pripadajo manjšinskim skupnostim;
16. poziva Komisijo, naj še naprej razvija postopke, merila in kazalnike, s katerimi bi v svoji politiki uresničila zaveze glede enakosti med spoloma;
17. meni, da bi moral čim prej začeti delovati evropski institut za enakost spolov, ustanovljen leta 2006, ter da bi bilo treba njegove pristojnosti razširiti tudi na zunanjo politiko;
18. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo bruseljski poziv k ukrepanju za odpravljanje spolnega nasilja v konfliktih in po njih;
19. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej;
20. poudarja, da se posilstvo in spolno nasilje uporabljata kot vojni orožji; poudarja, da bi se ju moralo kaznovati kot vojna zločina in zločina proti človečnosti; poziva k večjemu številu programov za pomoč žrtvam teh zločinov;
21. poudarja, da je treba unovčiti partnerstvo EU z Združenimi narodi, črpati iz izkušenj, ki jih imajo Združeni narodi na svetovni ravni pri spodbujanju enakosti med spoloma in krepitvi vloge žensk, da bi tako povečali učinkovitost in uspešnost politik in pomoči EU, ter zagotoviti skladno zunanjo pomoč partnerskim državam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti;

Vključevanje načela enakosti med spoloma v odločanje v EU

22. meni, da število zaposlenih, ki pri Svetu in Komisiji sedaj obravnavajo vprašanja enakosti med spoloma, ni primerno; poziva obe instituciji, naj dodelita večje število zaposlenih za strukture, ki so pristojne za področju zunanje politike EU in so posebej odgovorne za vključevanje načela enakosti med spoloma in krepitev vloge žensk;
23. ugotavlja, da na visokih položajih v Svetu in Komisiji še naprej primanjkuje žensk, in poziva še zlasti k okrepljenim prizadevanjem, da se poveča število žensk, ki vodijo delegacije EU in so posebne predstavnice EU; poudarja, da bi moralo biti v službi za zunanjepolitično delovanje, ki bo šele nastala, boljše ravnotežje med moškimi in ženskami, še posebej na visokih položajih, ter da bi morala ta služba vključevati večje število zaposlenih, pristojnih za vprašanje enakosti med spoloma;

Četrtek, 7. maja 2009

24. poziva države članice, naj vključijo več žensk v misije in operacije evropske varnostne in obrambne politike, ter nadalje poziva k večji udeležbi žensk na vseh ravneh in v vseh fazah načrtovanja in izvajanja te politike; poudarja, da je treba strokovnjake za vprašanje enakosti med spoloma vključiti že v začetek načrtovanja misij ali operacij ter nadalje poudarja pomen sistematičnega in obsežnega usposabljanja na tem področju pred napotitvijo osebja v misije ali operacije;

25. ugotavlja, da se trenutno vlaga veliko napora v vključevanje pristopa, ki bo upošteval razlike med spoloma, v kulturo evropske varnostne in obrambne politike, med drugim z razvojem količinske razsežnosti vključevanja načela enakosti med spoloma v to politiko (na primer z vprašalniki, pripravo kontrolnih seznamov, preštevanjem števila moških in žensk v operacijah evropske varnostne in obrambne politike itd.); vseeno poudarja, da je treba razviti kakovostni pojmovni okvir za razumevanje socialno-ekonomskih okoliščin, v katere se napotijo misije evropske varnostne in obrambne politike (torej na območjih konfliktov), in vprašan v zvezi z enakostjo med spoloma pri izvajanju operacij in programov;

26. pozdravlja imenovanje svetovalcev za enakost med spoloma pri skoraj vseh misijah evropske varnostne in obrambne politike, v skladu z omenjenimi sklepi Sveta iz novembra 2006; vseeno poudarja, da lahko odsotnost konkretne politike EU za enakost med spoloma – še posebej neozaveščenost glede vprašanja enakosti spolov in/ali nepripravljenost za priznavanje pomembnosti tega vprašanja – ter pomanjkanje namenskih proračunskih sredstev za dejavnosti v zvezi z enakostjo spolov pri financiranju misij evropske varnostne in obrambne politike ogrozi delo takšnih svetovalcev;

27. želi pohvaliti pobude, da se osebju, ki se napoti na misije evropske varnostne in obrambne politike ter v ustrezne generalštabe, zagotovi usposabljanje na področju enakosti med spoloma, pa tudi velika prizadevanja Komisije pri usposabljanju svojega osebja, zlasti v delegacijah; znova poudarja, da bi bilo treba ustrezno usposobiti vse zaposlene na vseh ravneh načrtovanja in izvajanja zunanjih politik EU; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se za celotno osebje misij in delegacij, tudi za uprave, zagotovi obvezno usposabljanje, in da prejme navodila v zvezi z vprašanjem enakosti med spoloma in krepitevijo vloge žensk;

28. je prepričan, da mora načrtovanje misij v okviru evropske varnostne in obrambne politike predvideti vključevanje lokalnih organizacij žensk v mirovni proces, da bi omogočili koristi od njihovega posebnega prispevka in natančno opredelili, na kakšen način konflikti prizadenejo ženske;

29. poudarja, da so kvote zaenkrat nepogrešljivo sredstvo za zagotavljanje enakosti med spoloma v mirovnih in varnostnih misijah ter pri odločanju v nacionalnih in mednarodnih postopkih obnove in pa za zagotavljanje politične prisotnosti žensk med pogajaji;

30. poudarja pomen proračunske politike, pri kateri je upoštevan vidik spolov; poudarja, da bi bilo treba vprašanje enakosti med spoloma razvijati kot tematsko vprašanje pri pomembnih instrumentih zunanje pomoči, da bi bilo treba odobriti posebna proračunska sredstva za vprašanja enakosti med spoloma ter da bi bilo treba opredeliti merila, s katerimi bi se ugotavljalo, kako učinkovito se uporabljajo zagotovljena sredstva;

*

* *

31. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.